

Směrnice generálního ředitele Moravského zemského muzea č. 2/2023
ze dne 20. 7. 2023

OCHRANA OZNAMOVATELŮ

I.

Úvodní ustanovení

1. Tato směrnice se vydává v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/137 ze dne 23. 9. 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie, a se zákonem č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon).
2. Účelem této směrnice je vytvoření vhodné platformy za účelem efektivního užívání interního oznamovacího systému, účinné ochrany osob oznamujících porušení práva a odhalování a napravování pochybení či závadných postupů v rámci činnosti Moravského zemského muzea (dále jen MZM).
3. Tato směrnice v souladu se svým účelem upravuje:
 - a) postavení, oprávnění a povinnosti oznamovatele při podávání oznámení o možném protiprávním jednání podle zákona;
 - b) příslušnost, postavení, oprávnění a povinnosti osoby určené v MZM k přijímání a vyřizování oznámení o možném protiprávním jednání podle zákona;
 - c) práva a povinnosti osoby, proti které oznámení o možném protiprávním jednání podle zákona směřuje (dále jen dotčená osoba);
 - d) povinnosti osob zúčastněných na prošetřování (např. vedoucího zaměstnance, jiných zaměstnanců MZM, státního zaměstnance v případě podání oznámení ministerstvu spravedlnosti, aj.) při přijímání a vyřizování oznámení o možném protiprávním jednání podle zákona.

II.

Oznamovatel, oznamování možného protiprávního jednání

1. Oznamovatelem je osoba, která pro Moravské zemské muzeum (dále jen MZM) vykonávala nebo vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, byť zprostředkovaně (tj. např. také dobrovolnická činnost, odborná praxe, stáž, aj.). Práci nebo jinou obdobnou činností se ve smyslu zákona rozumí i ucházení se o práci nebo jinou obdobnou činnost.
2. Oznámení musí obsahovat informace o možném protiprávním jednání, k němuž došlo nebo má dojít u MZM nebo u osoby, se kterou je nebo byl oznamovatel v kontaktu v souvislosti s výkonem práce nebo jiné obdobné činnosti pro MZM.
3. Za možné protiprávní jednání, které může být předmětem oznámení ve smyslu zákona a této směrnice, lze považovat jednání, které:
 - a) vykazuje znaky trestného činu,
 - b) vykazuje znaky přestupku, za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 100.000,- Kč,
 - c) porušuje zákon č. 171/2023 Sb., o ochraně oznamovatelů, ve znění pozdějších předpisů, nebo
 - d) porušuje jiný právní předpis nebo předpis Evropské unie v oblasti stanovené zákonem, tj. zejména v oblasti finančních služeb a povinného auditu, daně z příjmů právnických osob, ochrany životního prostředí, ochrany hospodářské soutěže a zadávání veřejných

zakázek, ochrany osobních údajů, soukromí a bezpečnosti sítí elektronických komunikací a informačních systémů.

4. Oznámení musí obsahovat údaje o jménu, příjmení a datu narození, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele; má se za to, že údaje o totožnosti oznamovatele jsou pravdivé. Oznámení nemusí obsahovat údaje podle věty první, pokud bylo podáno osobou, jejíž totožnost je známa příslušné osobě dle čl. III. této směrnice (nebo státnímu zaměstnanci v případě podání oznámení ministerstvu spravedlnosti).
5. Oznámením ve smyslu zákona není ta část oznámení, která obsahuje informace
 - jejichž oznámení by mohlo bezprostředně ohrozit podstatný bezpečnostní zájem České republiky;
 - o činnosti zpravodajských služeb České republiky, nebo
 - jejichž oznámení by představovalo porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost duchovních v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo práva obdobného zpovědního tajemství.
6. Oznámení se podává:
 - a) prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému MZM příslušné osobě, nebo
 - b) ministerstvu spravedlnosti (dále jen ministerstvo).
7. Ochrany dle zákona požívá i oznamovatel, který oznámení dle zákona
 - a) uveřejnil, pokud:
 - podal oznámení prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému a ministerstvu nebo pouze ministerstvu, a ve lhůtách stanovených zákonem nebylo přijato vhodné opatření, zejména příslušná osoba neposoudila důvodnost oznámení podle § 12 odst. 3, povinný subjekt nepřijal k předejití nebo nápravě protiprávního stavu jiné vhodné opatření podle § 12 odst. 5, nebo státní zaměstnanec podle § 13 neposoudil oznámení podle § 17 odst. 1 zákona;
 - má oprávněný důvod se domnívat, že protiprávní jednání uvedené v oznámení může vést k bezprostřednímu nebo zjevnému ohrožení vnitřního pořádku nebo bezpečnosti, života nebo zdraví, životního prostředí nebo jiného veřejného zájmu nebo ke vzniku nenapravitelné újmy, nebo
 - má oprávněný důvod se domnívat, že v případě podání oznámení ministerstvu existuje vzhledem k okolnostem případu zvýšené riziko, že budou on nebo osoba podle [§ 4 odst. 2 písm. a\) až h\)](#) vystaveni odvetným opatřením nebo že je ohrožen postup podle části druhé, hlavy III. zákona.
 - b) podal oznámení orgánu veřejné moci příslušnému podle jiného právního předpisu nebo přímo použitelného předpisu Evropské unie.

III.

Příslušná osoba, její práva a povinnosti

1. MZM je povinno určit příslušnou osobu, která
 - a) přijímá a posuzuje důvodnost oznámení podaného prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému,
 - b) navrhuje MZM opatření k nápravě nebo předejití protiprávnímu stavu v návaznosti na podané oznámení v souladu se zákonem,
 - c) postupuje při výkonu své činnosti podle tohoto zákona nestranně,

- d) zachovává mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se dozvěděla při výkonu své činnosti jako příslušné osoby, a to i po ukončení výkonu této činnosti, pokud zákon nestanoví jinak,
- e) předloží MZM zprávu o své činnosti dle zákona vždy nejpozději do 1. března následujícího roku.
2. Příslušnou osobou může být jen fyzická osoba, která je bezúhonná, zletilá a plně svéprávná.
3. Příslušné osobě nelze udělovat pokyny, ani její činnost jinak ovlivňovat způsobem, který by mařil nebo ohrožoval její řádný výkon. Možnost kontroly řádného výkonu činnosti příslušné osoby ze strany MZM není za současného zachování požadavku nestrannosti a důvěrnosti informací souvisejících s oznámením dle zákona první větou dotčena.
4. Příslušná osoba nesmí být za řádný výkon své činnosti podle tohoto zákona postihována.
5. MZM zajistí poučení příslušné osoby o právech a povinnostech, které pro ni vyplývají ze zákona, a s příslušnou osobou o poučení sepíše záznam.
6. Příslušná osoba je při posuzování důvodnosti oznámení oprávněna
- a) požadovat prokázání totožnosti dotčené osoby nebo osoby zúčastněné na prošetřování předložením služebního průkazu nebo jiného zaměstnaneckého identifikačního průkazu;
 - b) požadovat sdělení údajů a předložení nebo zpřístupnění listin, audiovizuálních a digitálních záznamů a jiných věcí, které mohou souviset s oznámením;
 - c) pořizovat si z předložených nebo zpřístupněných listin elektronické obrazy, výpisy, opisy nebo kopie;
 - d) pořizovat si kopie předložených nebo zpřístupněných audiovizuálních a digitálních záznamů;
 - e) pořizovat se souhlasem dotčené osoby nebo osoby zúčastněné na prošetřování zvukový nebo obrazový zvukový záznam jejich ústního projevu;
 - f) vstupovat do všech prostor MZM, které mohou souviset s oznámením;
 - g) požadovat od dotčené osoby nebo od osoby zúčastněné na prošetřování ústní vysvětlení, jehož podání mohou odmítnout; o této skutečnosti je příslušná osoba poučena a sepíše o průběhu a obsahu vysvětlení záznam nebo pořídí zvukový nebo obrazový záznam;
 - h) požadovat od zaměstnanců MZM v přiměřené lhůtě zpracování písemného odborného stanoviska ke skutkovým a právním otázkám souvisejícím s oznámením.
7. MZM za účelem výkonu činnosti příslušné osoby ve smyslu zákona zajistí splnění požadavků příslušné osoby specifikovaných v předchozím odstavci této směrnice a poskytne příslušné osobě potřebnou součinnost.
8. Příslušná osoba neposkytne MZM informace, které by mohly zmařit nebo ohrozit účel podávání oznámení dle zákona.
9. Informace o totožnosti oznamovatele a osoby podle § 4 odst. 2 písm. a) až h) zákona je možné poskytnout jen s jejich písemným souhlasem, ledaže je příslušná osoba povinna tyto informace poskytnout příslušným orgánům veřejné moci podle jiných právních předpisů; to platí obdobně pro informace o totožnosti osoby uvedené v oznámení, jde-li o postup podle části druhé, hlavy III. zákona. Poskytují-li příslušná osoba informaci o totožnosti oznamovatele orgánu veřejné moci, je povinna o tom předem oznamovatele vyrozumět společně s důvody, pro které je povinna informaci o totožnosti poskytnout, a umožnit oznamovateli, aby se k poskytnutí informace vyjádřil.

IV.

Zpracování oznámení

1. Prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému lze oznámení podat ústně nebo písemně. Požádá-li o to oznamovatel, je příslušná osoba povinna oznámení přijmout osobně v přiměřené lhůtě, nejdéle však do 14 dnů ode dne, kdy o to oznamovatel požádal. O ústním oznámení se pořídí jeho zvuková nahrávka nebo záznam, který věrně zachycuje podstatu

- ústního oznámení. Zvukovou nahrávku ústního oznámení lze pořídit pouze se souhlasem oznamovatele. Příslušná osoba umožní oznamovateli, aby se k záznamu nebo přepisu zvukové nahrávky, byl-li pořízen, vyjádřil; vyjádření oznamovatele se k záznamu nebo přepisu přiloží.
2. O přijetí oznámení podle odstavce 1 je příslušná osoba povinna do 7 dnů ode dne jeho přijetí písemně vyrozumět oznamovatele, ledaže
 - a) oznamovatel výslovně požádal příslušnou osobu, aby ho o přijetí oznámení nevyrozumívala, nebo
 - b) je zřejmé, že vyrozuměním o přijetí oznámení by došlo k prozrazení totožnosti oznamovatele jiné osobě.
 3. Příslušná osoba je povinna posoudit důvodnost oznámení a písemně vyrozumět oznamovatele o výsledcích posouzení do 30 dnů ode dne přijetí oznámení. V případech skutkově nebo právně složitých lze tuto lhůtu prodloužit až o 30 dnů, nejvýše však dvakrát. O prodloužení lhůty a důvodech pro její prodloužení je příslušná osoba povinna oznamovatele písemně vyrozumět před jejím uplynutím.
 4. Dojde-li oznámení, jež má přijímat a vyřizovat příslušná osoba, jiné osobě nebo organizačnímu útvaru MZM, bezodkladně musí být postoupeno k vyřízení příslušné osobě, a to způsobem, který zajistí zachování důvěrnosti obsahu oznámení i totožnosti oznamovatele. Z evidence dokumentů i ze spisu musí být zároveň vymazány veškeré informace týkající se takového oznámení, pokud je to možné.
 5. Zjistí-li příslušná osoba při posuzování důvodnosti oznámení, že nejde o oznámení podle tohoto zákona, bez zbytečného odkladu o tom písemně vyrozumí oznamovatele.
 6. Dojde-li příslušné osobě podání, k jehož přijetí není příslušná, bezodkladně je postoupí příslušnému organizačnímu útvaru MZM. Před postoupením podání příslušná osoba upozorní podatele na skutečnost, že se nejedná o oznámení podle zákona a že se předmětná úprava neuplatní. Příslušná osoba znečitelní nebo jinak utají informace a osobní údaje, ze kterých lze totožnost podatele dovodit, ledaže podatel s postoupením těchto informací a údajů souhlasí.
 7. Příslušná osoba písemně vyrozumí oznamovatele o výsledku každé fáze vyřizování oznámení bezprostředně po tom, co byla ukončena, nejdéle však do 90 dnů ode dne přijetí oznámení. Kromě výsledku posouzení důvodnosti informací uvedených v oznámení informuje zejména o
 - a) ochraně, která oznamovateli na základě podaného oznámení náleží,
 - b) zjištěném protiprávním jednání,
 - c) navržených preventivních nebo nápravných opatřeních a důvodech jejich navržení,
 - d) přijatých preventivních nebo nápravných opatřeních a jejich důvodnosti, byla-li ve lhůtě podle tohoto odstavce přijata, a
 - e) jiném způsobu vyřízení oznámení.
 8. Je-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná osoba navrhne MZM opatření k předejití nebo nápravě protiprávního stavu. Je-li oznámení podáno u příslušné osoby povinného subjektu, pro který oznamovatel nevykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, navrhuje příslušná osoba nápravná opatření osobě, pro kterou oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nevyklučuje-li to povaha věci. Nepřijme-li povinný subjekt opatření navržené příslušnou osobou, přijme k předejití nebo nápravě protiprávního stavu jiné vhodné opatření; to neplatí, jde-li o opatření navržené jiné osobě než povinnému subjektu, který tuto příslušnou osobu určil. O přijatém opatření povinný subjekt neprodleně vyrozumí příslušnou osobu, která o něm bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele.
 9. Není-li oznámení vyhodnoceno jako důvodné, příslušná osoba bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí oznamovatele o tom, že na základě skutečností uvedených v oznámení a z okolností, které jí jsou známy, neshledala podezření ze spáchání protiprávního jednání, nebo shledala, že oznámení se zakládá na nepravdivých informacích, a poučí oznamovatele o právu podat oznámení u orgánu veřejné moci.

10. Příslušná osoba je povinna v elektronické podobě vést evidenci údajů o přijatých oznámeních v rozsahu a způsobem stanoveným zákonem. Do této evidence, k dokumentům souvisejícím s oznámením a k oznámením uchovávaným dle ust. § 21 odst. 2 zákona, má přístup v případě oznámení podaných prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému pouze příslušná osoba.
11. V případě oznámení podaného ministerstvu se postupuje způsobem zveřejněným ministerstvem na jeho internetových stránkách (www.justice.cz) a způsobem uvedeným v zákoně. V případě oznámení podaných ministerstvu má do evidence údajů o oznamovatelích a dalších dokladů souvisejících s oznámením přístup pouze pověřený zaměstnanec ministerstva.
12. Odstavec 2 tohoto článku směrnice se použije obdobně ve všech případech vzniku informační povinnosti vůči oznamovateli.

V.

Uveřejnění informací

1. MZM uveřejní způsobem umožňujícím dálkový přístup:
 - a) informace o způsobech oznamování prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému a možnosti a způsobu podání oznámení ministerstvu,
 - b) označení příslušné osoby, její telefonní číslo a adresu elektronické pošty nebo jinou adresu pro doručování a
 - c) zda MZM vylučuje přijímání oznámení od osoby, která pro povinný subjekt nevykonává práci nebo jinou obdobnou činnost podle [§ 2 odst. 3 písm. a\), b\), h\) nebo i\)](#) zákona;
 - d) každoroční zprávu příslušné osoby o činnosti dle zákona.

VI.

Povinnosti MZM

1. MZM zajistí:
 - a) možnost oznamovatele podat oznámení prostřednictvím vnitřního oznamovacího systému písemně i ústně nebo na jeho žádost osobně; pro osobu, která pro povinný subjekt nevykonává práci nebo jinou obdobnou činnost podle § 2 odst. 3 písm. a), b), h) nebo i) zákona to platí pouze, pokud povinný subjekt přijímání oznámení od této osoby nevyloučil;
 - b) určení vhodné příslušné osoby k přijímání a vyřizování oznámení o možném porušení dle zákona;
 - c) aby se s podanými oznámeními mohla seznámit pouze příslušná osoba a aby byl dodržen zákaz poskytnout údaje, které by mohly zmařit nebo ohrozit účel podávání oznámení dle zákona;
 - d) plnění práv a povinností ze strany příslušné osoby dle zákona a tohoto předpisu, zejména vyrozumění oznamovatele příslušnou osobou o přijetí oznámení a o výsledcích posouzení a řádné a včasné posouzení důvodnosti oznámení příslušnou osobou;
 - e) přijetí vhodných opatření k nápravě nebo předejití protiprávního stavu v návaznosti na podané oznámení.
2. MZM povinnost dle odst. 1 písm. b) tohoto článku směrnice ke dni účinnosti této směrnice splnilo tím, že ode dne účinnosti této směrnice, jako příslušnou osobu k přijímání oznámení a k plnění povinností dle této směrnice při vyřizování těchto oznámení, jak je vymezena v čl. III. této směrnice, generální ředitel MZM určil a pověřil

JUDr. Jiřího Juříčka, advokáta,
se sídlem Údolní 222/5, 602 00 Brno,
zapsaného v seznamu advokátů vedeném ČAK pod č. 1232
kontaktní údaje:

telefon: 542321311
e-mail: juricek@akjuricek.cz.

3. Pokud MZM provede změnu v určení a pověření příslušné osoby, oznámí tuto skutečnost bez zbytečného odkladu uveřejněním ve smyslu čl. V. této směrnice.

VII.

Odvetná opatření

1. Odvetným opatřením se pro účely tohoto zákona rozumí jednání nebo jeho opomenutí v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností oznamovatele, které bylo vyvoláno učiněním oznámení a které oznamovateli nebo osobě podle § 4 odstavce 2 písm. a) až h) zákona může způsobit újmu; při splnění těchto podmínek je odvetným opatřením zejména rozvázání pracovního poměru nebo neprodloužení pracovního poměru na dobu určitou, zrušení právního vztahu založeného dohodou o provedení práce nebo dohodou o pracovní činnosti, odvolání z místa vedoucího zaměstnance, snížení mzdy, platu nebo odměny nebo nepřiznání osobního příplatku, neumožnění odborného rozvoje, zásah do práva na ochranu osobnosti aj.
2. Odvetnému opatření nesmí být vystaven oznamovatel ani další osoby mající souvislost s oznamovatelem nebo oznamovaným jednáním, které jsou uvedeny v zákoně, tj. zejména osoba, která poskytla pomoc při zjišťování informací, které jsou obsahem oznámení, podání oznámení nebo posouzení jeho důvodnosti, osoba, která je ve vztahu k oznamovateli osobou blízkou nebo osoba, která je zaměstnancem nebo kolegou oznamovatele (dále jen další osoby mající souvislost s oznamovatelem)
3. Jde-li o oznámení, které neobsahuje údaje o jménu, příjmení a datu narození, nebo jiné údaje, z nichž je možné dovodit totožnost oznamovatele, náleží oznamovateli a dalším osobám majícím souvislost s oznamovatelem, ochrana podle tohoto zákona a jiných právních předpisů od okamžiku, kdy jejich totožnost vyjde najevo tomu, kdo je může vystavit odvetnému opatření.
4. Osoba, pro kterou oznamovatel vykonává práci nebo jinou obdobnou činnost, nesmí umožnit, aby oznamovatel nebo další osoba mající souvislost s oznamovatelem byli vystaveni odvetnému opatření.
5. Ten, kdo nesmí být vystaven odvetnému opatření, má právo na přiměřené zadostiučinění, byla-li mu odvetným opatřením způsobena nemajetková újma.

VIII.

Povinnosti dalších osob

1. Dotčená osoba a osoba zúčastněná na prošetřování jsou povinny umožnit příslušné osobě výkon jejich oprávnění, nestanoví-li zákon jinak.
2. Důvěrnost podle tohoto zákona je povinná zachovávat každá osoba, která k chráněné informaci nebo osobnímu údaji získá přístup

IX.

Závěrečná ustanovení

1. Tato směrnice nabývá platnosti dnem vydání a účinnosti dnem 1. 8. 2023.

Mgr. Jiří Mitáček, Ph.D.
generální ředitel
Moravského zemského muzea